

*Олег Зоз,
Київський національний економічний університет,
м. Київ (Україна)*

*Сергій Корнієнко
Київський національний економічний університет,
м. Київ (Україна)*

*Юрій Янішевський
Київський національний економічний університет,
м. Київ (Україна)*

ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ МОЛОДІ У КОНТЕКСТІ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ

Розглядаючи компетентність як ключовий компонент системи сучасної освіти в контексті переходу від домінуючої в даний час репродуктивно-педагогічної освітньої парадигми до креативно-педагогічної освітньої моделі коротко зупинимося на базових принципах, запропонованих комісією ЮНЕСКО в доповіді «Освіта для століття»:

- навчитися жити разом (суспільство, соціум, комунікативна функція, інтеграційна тощо);
- навчитися пізнавати (отримувати знання, осмислювати їх, формувати здатність до аналізу і узагальнення, правильно оцінювати явища і тенденції);
- навчитися працювати (освоювати економічні, політичні, правові знання; освоєння професії, робота над собою тощо);
- навчитися жити (визначення життєвих пріоритетів, визначення і відстоювання життєвих позицій, формування усвідомленого ставлення до власної життєдіяльності до основних життєвих проблем);

Реалізація цих базових принципів формує особистість, яка здатна вирішувати складні життєві завдання, ставити перед собою життєві цілі і досягати їх виконання. Урахування та використання цих принципів у педагогічних конструктах, які забезпечують надбання здоров'язбережувальної компетенції є обов'язковим для викладачів та вчителів фізичного виховання.

Визначимо дефініцію поняття «здоров'язбережувальна компетентність фахівця» як динамічну комбінацію знань,

професійних навичок та умінь, способів мислення, поглядів і цінностей у зазначеній сфері життєдіяльності [1, с. 19-24].

Сучасне інформаційне суспільство вчені все частіше визначають, як суспільство «ризик», в якому гіподинамія є спільною антропологічною характеристикою. Різде зменшення рухового обсягу учнівської молоді в Україні веде до негативних тенденцій у здоров'ї не тільки окремих людей або соціумів, а й у нації в цілому. Актуальність проблеми здоров'я і здорового способу, як комплексу стійких компетенцій необхідних для збереження, відновлення і зміцнення здоров'я школярів і студентів незаперечна [2, с. 25-26].

З огляду на загальні пріоритети розвитку вищої освіти в сучасному суспільстві необхідно продовжити пошук нових шляхів і підходів, в тому числі і в сфері фізичної культури. Так, рядом фахівців в компетенцію здорового способу життя включена здатність до «підтримки активного рухового режиму і систематичних занять фізкультурою» [3, с. 27-30]. Обравши за основу вищевикладений підхід, з урахуванням прийнятої в теорії фізичного виховання термінології, ми пропонуємо наступне трактування – здатність до «підтримки оптимального збалансованого обсягу рухової активності в режимі життєдіяльності особистості з урахуванням динаміки вікових змін». Відповідно необхідно ввести певні зміни і в критерії компетентності. Тут в якості критерію на перше місце можна запропонувати – «усвідомлення життєвої необхідної біологічної потреби в регулярній, збалансованій руховій активності».

Робота над уточненням критеріїв відповідного блоку компетенції здорового способу життя вимагає ретельного аналізу спеціальної літератури, узагальнення сучасного досвіду викладання фізичної культури та фізичного виховання в загальноосвітніх навчальних закладах та у Вузах, а також додаткових досліджень. Вважаємо за доцільне наступний умовний розподіл критеріїв рухових компетенцій [3, с. 27-30] на – стратегічні (в контексті життєтворчості особистості) і тактичні (реалізація в обмеженому віковому періоді). Таким чином, буде врахований і фактор поступових вікових змін в організмі людини.

Реалізація компетентнісного підходу до здоров'язбереження учнівської молоді у перспективі подальшої життєдіяльності потребують і відповідних змін традиційної практики викладання фізичного виховання в закладах освіти. Тут радше має сенс говорити про посилення фізкультурного просвітництва, у якому відчуває гостру потребу суспільство, що трансформується на постіндустріальний зразок.

Література

1. Бобрицька В.І. Компетентнісний підхід до формуванн здоров'я студентської молоді в Україні. Вісник НАУ / Серія педагогіка, психологія : зб. Наук. Пр. – К.: Національний авіаційний університет, 2017. – Вип. 2(11). С. – 19-24.

2. Вржесневський І.І. Фізична культура як чинник соціокультурних трансформацій сучасного суспільства / І.І. Вржесневський, А.І. Вржесневська, Н.Б. Канішевська, Н.Л. Тимошкіна // Фізичне виховання в контексті сучасної освіти: V регіональна науково-методична конференція. – К.: НАУ, 2010. – С. – 25-26.

3. Вржесневская О.И. Физическое воспитание студенческой молодежи в контексте компетенции жизнестойкости личности / І.І. Вржесневская, Т.И. Ракитина // Фізичне виховання в контексті сучасної освіти: V регіональна науково-методична конференція. – К.: НАУ, 2008. – С. – 27-30.

4. Гичан И.С. Основы психологии и педагогики. – К.: НАУ, 2006. – 94 с.